

SCENARIUSZ SZKOLENIA STACJONARNEGO – nr 11a

Wersja 1.1

MATERIAŁ WEWNĘTRZNY DLA TRENERÓW

TYTUŁ SZKOLENIA: Jan Paweł II – papieskim szlakiem – nauczanie i wędrówki

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Autorka: Malwina Okrzesik, trenerka centralna w obszarze „Religia i potrzeby duchowe”

Obszar tematyczny: Religia i potrzeby duchowe.

Poziom: podstawowy

[Uwaga! Linki w scenariuszu są aktualne na dzień 22.02.2019]

E-usługi, programy, narzędzia, których dotyczy szkolenie:

- Centrum Myśli Jana Pawła II: <https://www.centrumjp2.pl/>
- WIKIJP2 - internetowa encyklopedia o Janie Pawle II
http://www.centrumjp2.pl/wikijp2/index.php?title=Strona_g%C5%82%C3%B3wna
- Mediateka: <http://antek.centrumjp2.pl/mediateka>
- Zintegrowana Baza Tekstów Papieskich: <http://www.nauczaniejp2.pl/>
- Szlaki papieskie ; http://www.szlakipapieskie.pl/index.php?menu=strona_glowna

Czas trwania: 120 minut

II. SZCZEGÓŁOWE CELE EDUKACYJNE

W wyniku szkolenia uczestnik / uczestniczka :

a) Wiedza

- Dowie się, jak pozyskiwać i wybierać informacje związane z życiem i nauczaniem Jana Pawła II online
- Dowie się o różnych narzędziach online, dających możliwość dotarcia do materiałów źródłowych o papieżu-Polaku
- Pozna miejsca w sieci poświęcone nauczaniu i wędrówkom Jana Pawła II

b) Umiejętności

- Umie poruszać się po serwisach i stronach internetowych związanych z Janem Pawłem II tak, aby w pełni wykorzystać informacje w nich zawarte
- Wie, jakie treści zawierają: portal, kanał YouTube i wyszukiwarka tekstów związane z Janem Pawłem II
- Umie znaleźć i porównać informacje dotyczące papieża-Polaka korzystając z różnych źródeł online

c) Postawa

- Aktywnie szuka informacji dotyczących osoby Jana Pawła II (online)
- Jest otwarty/ otwarta na pogłębianie swojej wiedzy, poprzez poszukiwanie materiałów źródłowych
- Rozwija kompetencje cyfrowe zgodnie z własnymi potrzebami odnośnie rozwoju duchowego

Lista kompetencji uczestnika / uczestniczki z „Podstawowego katalogu kompetencji cyfrowych” rozwijanych podczas szkolenia:

- (1.1.1) potrafię korzystać z co najmniej jednej wyszukiwarki internetowej
- (1.1.2) umiem wyszukiwać informacje online za pomocą co najmniej jednej wyszukiwarki internetowej,
- (1.2.1) potrafię sprawdzać i oceniać wiarygodność informacji w Internecie
- (1.2.2) umiem wybierać najbardziej przydatne informacje online
- (2.3.2) potrafię korzystać z co najmniej jednej usługi dostępnej online (e-usługi)

Lista kompetencji uczestnika / uczestniczki z „Ramowego katalogu kompetencji cyfrowych” rozwijanych podczas szkolenia:

- (7.1.1) potrafię znajdować w Internecie informacje i materiały poświęcone rozwojowi duchowemu/ religijnemu (np. teksty, filmy, konferencje, stacje radiowe i telewizyjne, transmisje na żywo, informacje o działalności i spotkaniach grup oraz wspólnot, kursy online) (1.1.1, 1.1.2, 1.2.1, 1.2.2)
- (7.1.5) umiem korzystać z e-usług i aplikacji wspierających praktyki religijne/ duchowe (np. modlitwę, pielgrzymki, wyszukiwanie grobów, zwiedzanie obiektów sakralnych i cmentarzy) (1.1.1, 1.1.2, 2.3.2)

Krótki opis zakładanych korzyści, jakie uczestnik / uczestniczka odniesie dzięki posługiwaniu się e-usługami omawianymi na szkoleniu:

W trakcie szkolenia uczestnik/uczestniczka dowie się o wartościowych miejscach w sieci, które ukazują życie i nauczanie Jana Pawła II. Pozna Centrum Myśli Jana Pawła II, internetową encyklopedię WIKIJP2, Zintegrowaną Bazę Tekstów Papieskich oraz zasoby audiowizualne, m.in. mediatekę związaną z osobą świętego. Dowie się o ofercie turystycznych wędrówek szlakami papieża-Polaka.

III. WARUNKI UDZIAŁU UCZESTNIKA / UCZESTNICZKI W SZKOLENIU

Osoby chcące wziąć udział w tym szkoleniu powinny mieć podstawowe umiejętności obsługi komputera z dostępem do Internetu (na poziomie „Pierwsze kroki z komputerem”) a także korzystać z poczty elektronicznej.

IV. POTRZEBNE ZASOBY

Sprzęt komputerowy – minimalne wymagania:

- Minimum jeden komputer na dwie osoby
- Rzutnik, ekran, projektor dla TL

Oprogramowanie – minimalne wymagania:

- Zainstalowana przeglądarka www w wersji nie starszej niż z 2015 roku.

Internet - minimalne wymagania:

- Szkolenie nie wymaga szczególnego transferu danych, tylko przeglądania stron, a w przypadku ćwiczenia dot. aplikacji mobilnych wskazana minimalna prędkość danych to 2 Mb/s

Materiały papiernicze:

- Nie są wymagane

Inne materiały:

- dwa pudełka z napisem „kosz” i „walizka”

V. RAMOWY SCENARIUSZ SZKOLENIA

Scenariusz – jest jedynie wskazówką dla osoby prowadzącej szkolenie. Opis początku i zakończenia szkolenia należy każdorazowo dostosować do sytuacji danej grupy. W scenariuszach są one opisane w sposób, który pozwala przeprowadzić szkolenie dla grupy, której uczestnicy nie brali dotychczas udziału w innych szkoleniach w ramach projektu, nie znają się. W grupach, dla których to szkolenie jest kolejnym a tym bardziej, gdy uczestniczą w tym samym dniu w więcej niż 2-godzinny szkoleniu – obie części, a przynajmniej rozpoczęcie należy odpowiednio skrócić / uprościć.

Rekomendujemy jednakże, aby nie eliminować zawierania tzw. kontraktu (zasad pracy na szkoleniu), przedstawienia celów szkolenia a także elementu ewaluacji – choć mogą być bardzo skrócone. W części głównej szkolenia we wszystkich scenariuszach zostało zaproponowanych na tyle dużo ćwiczeń, aby wypełniły one dodatkowy czas. Można także posłużyć się materiałami z części X, aby dopełnić treści szkolenia w przypadku grup, które dobrze sobie radzą z komputerem i wykonują zadania szybciej niż inni.

Czas trwania modułu	Moduł	Czas trwania poszczególnych zagadnień / ćwiczeń	Potrzebne materiały
20 min	Początek szkolenia: - Przedstawienie się trenera / trenerki - Informacja trenera / trenerki o tym, że szkolenie jest realizowane w ramach projektu e-Mocni i współfinansowane ze środków UE - Przedstawienie się uczestników (dla nowej grupy można wykorzystać krótkie gry, prezentowane w innych scenariuszach projektu e-Mocni) . - Przedstawienie celów szkolenia. - Zebranie na tablicy oczekiwań wobec szkolenia. - Kontrakt – ustalenie zasad współpracy na podstawie wcześniej przygotowanych punktów - Pre-test (wypełnienie)	5 minut 5 minut 5 minut 5 minut	Flipchart, flamastry,
90 min	Przebieg szkolenia: Ćwiczenie 1 Centrum Myśli Jana Pawła II: https://www.centrumjp2.pl/ Ćwiczenie 2 WIKIJP2 - internetowa encyklopedia o Janie Pawle II http://www.centrumjp2.pl/wikip2/index.php?title=Strona_g%C5%82%C3%B3wna Ćwiczenie 3 Mediateka: http://antek.centrumjp2.pl/mediateka Ćwiczenie 4 Zintegrowana Baza Tekstów Papieskich: http://www.nauczaniejp2.pl/ Ćwiczenie 5 Szlaki papieskie ; http://www.szlakipapieskie.pl/index.php?menu=strona_glowna	10 min 30 min 10 min 30 min 10 min	rzutnik, ekran, komputery z dostępem do Internetu
10 min	Zakończenie szkolenia: Kosz i walizka – uczestnicy/ uczestniczki wpisują na wcześniej przygotowanych kartkach w walizce – to, co zapamiętali ze szkolenia, było przydatne i wezmą ze sobą do domu; w koszu – to, co uważają za nieprzydatne. Rundka informacji zwrotnej do trenera/ trenerki - Post-test (wypełnienie) Rozdanie zaświadczeń i pożegnanie.	5 minut 5 minut	Kartki z walizką i koszem, zaświadczenia

VI. OPIS ĆWICZEŃ DO PRZEPROWADZENIA I WSKAZÓWKI METODOLOGICZNE

W opisie zastosowano skróty :

TL – trenerka/trener lokalny

OU – osoba uczestnicząca w szkoleniu

Metody edukacyjne:

- Prezentacja trenerska,
- praca własna przy komputerze
- praca w parach

Ćwiczenie 1: Centrum Myśli Jana Pawła II

Wstępem do całości szkolenia może być krótka rundka w grupie OU – podzielenie się swoimi osobistymi wspomnieniami związanymi z osobą Jana Pawła II – np. co najważniejszego zapamiętały z jego pontyfikatu, czy brały udział w którejś z jego pielgrzymek do Polski, a może odwiedziły w Watykanie czy przeczytały książkę z nim związaną. Jeśli w szkoleniu uczestniczą młodsze osoby, poniżej 30. roku życia, mogą mieć niewiele własnych wspomnień, ale warto aby je oto zapytać – być może będą znały fragmenty relacji innych osób, lub coś o czym słyszały w dzieciństwie.

- Po krótkiej wymianie wspomnień TL przechodzi do prezentacji portalu Centrum Myśli Jana Pawła II, instytucji kulturalnej, która przybliży nauczanie Jana Pawła II.
- OU otwierają przeglądarkę internetową i znajdują stronę, wg podanego linku <https://www.centrumjp2.pl/>
- Na stronie głównej warto zwrócić uwagę na możliwość powiększania wielkości czcionki, co może być istotne dla osób starszych, z dysfunkcją wzroku oraz włączania trybu nocnego ekranu (ikonki po prawej stronie, na górnym pasku).
- TL pokazuje jak nawigować po portalu, jak otwarcie poszczególnych zakładek prowadzi czytelnika/ czytelniczkę do odkrywania nowych treści – przede wszystkim są to informacje o działalności Centrum Myśli Jana Pawła II. TL otwiera zakładkę „Jan Paweł II” i omawia, jakie treści zawierają poszczególne podstrony.
- Biogram – historia życia papieża-Polaka
- Wortal JP2 – tu warto zachęcić OU do obejrzenia krótkiego (około 2 min) filmiku – zapowiedzi otwarcia w 2020 roku wortalu o Janie Pawle II :<https://www.centrumjp2.pl/wortal-jp2/>
- Biblioteka <http://biblioteka.centrumjp2.pl/> - imponujące źródło informacji , baza linków o Janie Pawle II - pomoc w wyszukiwaniu stron internetowych, informacji bibliograficznych, katalogi, zbiory
- OU nawigują po stronie, wybierają interesujące ich treści, na koniec dzielą się swoimi spostrzeżeniami, na ile portal jest dla nich interesujący. TL pomaga osobom nieradzącym sobie.

Wchodząc na zakładkę WIKIJP2 przechodzimy do ćwiczenia 2

Ćwiczenie 2: Internetowa encyklopedia WIKIJP2

http://www.centrumjp2.pl/wikijp2/index.php?title=Strona_g%C5%82%C3%B3wna

Można wejść na tę stronę z zakładki biblioteki lub wrócić do strony głównej Centrum Myśli Jana Pawła II

Wzorowana graficznie i układem treści na popularnej Wikipedii jest ogromnym źródłem wiedzy na temat osoby Jana Pawła II – różnorodność haseł może stanowić inspirację do własnych poszukiwań, zarówno tekstów pisanych, jak i zdjęć, materiałów filmowych, dat z kalendarium.

- Warto zwrócić uwagę OU na bogatą bibliografię znajdującą się pod każdym opisywanym hasłem, większość z pozycji ma formę linków do kolejnych materiałów dostępnych online.
- W trakcie tego ćwiczenia warto dać swobodę OU w przeglądaniu zasobów portalu – trudno przewidzieć, jakie treści będą dla nich interesujące.
- TL może nawiązać do ćwiczenia-rozgrzewki z początku szkolenia, gdzie OU mówiły o swoich wspomnieniach związanych z Janem Pawłem II. Jeśli np. uczestniczyły w którejś z pielgrzymek, mogą w ramach ćwiczenia nawigacji po encyklopedii wyszukać tę pielgrzymkę, a następnie konkretne spotkanie, w którym uczestniczyły i np. obejrzeć fragment nagrania.
- Jeśli pracujemy z grupą młodych osób (18-34), należy uwzględnić, że nie mają one osobistych wspomnień z czasów pontyfikatu JP II; należy uwzględnić to w narracji
- można też podzielić grupę na pary (osoba starsza z młodszą) i pracować wspólnie – w ciągu 10 min każda z osób w parze zadaje po 3-4 pytania a druga odpowiada, potem zmiana; następnie wspólnie wyszukują interesujące treści na wskazanym portalu (np. ważne fakty z życia JP II przez Kalendarium <http://www.centrumjp2.pl/wikijp2/index.php?title=Kalendarz>)

Ćwiczenie 3: Mediateka

Prezentacja Mediateki – <https://www.youtube.com/user/mediatekajp2/featured>, kanału YouTube, poświęconego wspomnieniom osób, które znały Jana Pawła II. TL omawia ogólnie charakter kanału i jego różnorodność, informując, że zawiera również treści poświęcone życiu religijnemu. W trakcie szkolenia OU włączają wybrane wspomnienie, TL omawia w jaki sposób powiększyć ekran, jak regulować głośność, jak dokonać subskrypcji.

Ćwiczenie 4: Zintegrowana Baza Tekstów Papieskich: <http://www.nauczaniejp2.pl/>

To internetowa baza indeksowanych tekstów Jana Pawła II, która umożliwia zapoznanie się najważniejszymi dokumentami nauczania Jana Pawła II. Pozwala także wyszukiwanie zawartych w nich haseł i cytatów. W serwisie znajdują się: encykliki, adhortacje, przemówienia, orędzia, nauczanie podczas pielgrzymek do Ojczyzny czy Światowych Dni Młodzieży, niektóre homilie, listy i przesłania.

Zadaniem TL w tym ćwiczeniu jest zaprezentowanie możliwości wyszukiwania treści wg różnych kategorii – słów kluczy, cytatów, indeksu haseł, wybranych dokumentów, miejsca wygłoszenia danego przemówienia, daty itp. Ważne aby OU kliknęły we wszystkie proponowane przez portal zakładki i zapoznały się z ich możliwościami. TL pomagają osobom nie radzącym sobie.

TL prosi OU, aby przypomniały sobie jakiś znany cytat, myśl z przemówień, czy homilii JP2. OU dzielą się tym w grupie, a następnie za pomocą bazy tekstów odszukują kiedy i w jakich okolicznościach słowa te były wypowiedziane, lub kiedy zostały napisane.

Na stronie jeszcze raz warto zwrócić uwagę na ikonkę kierującą nas do możliwości regulacji wielkości czcionki liter, co może być szczególnie pomocne dla odbioru większych tekstów na ekranie.

Na próbę OU może otworzyć któryś z tekstów homilii, czy innego dokumentu i zobaczyć w jaki sposób można go przeglądać – indeks słów kluczowych znajduje się obok kolejnych fragmentów tekstu, ułatwiając wyszukanie konkretnych treści.

Ćwiczenie 5: Szlaki papieskie

Na zakończenie szkolenia TL prezentuje krótko stronę, <http://www.szlakipapieskie.pl/>, prowadzoną przez Fundację Szlaki Papieskie, promującą Jana Pawła II jako zaangażowanego turystę w czasach, zanim został papieżem. Dzięki tej stronie OU mogą dowiedzieć się w jakich rejonach Polski wypoczywał Karol Wojtyła i dzięki mapom wybrać się na któryś z tych szlaków.

OU nawigują po stronie, zapoznają się z zawartością poszczególnych zakładki, poznają mapy i oznaczenia szlaków. OU zastanawiają się, czy przez ich miejscowość przechodzi jakiś szlak papieski, lub znają miejsce, przez którą przechodzi. TL zadaje pytanie, czy w miejscowości są miejsca związane z JP2 – pomnik, ulica, szkoła jego imienia, czy może tablica upamiętniająca pielgrzymkę.

Aby wzbogacić to ćwiczenie, TL może skorzystać z innych stron turystycznych, które wyodrębniają miejsca związane z JP2, nie tylko do pieszych wędrówek: są to szlaki papieskie – miejsca związane z historią jego życia, zanim został papieżem, czy te, które odwiedził jako papież:

OU wchodzi na stronę Wikipedia, hasło: Szlak Papieski https://pl.wikipedia.org/wiki/Szlak_Papieski i zapoznają się z jej zawartością. Mogą porównać, czy opisy szlaków turystycznych są zbliżone z zawartością strony Fundacji Szlaki Papieskie, zastanowić się, która z nich zawiera więcej treści. Następnie TL zwraca uwagę OU na kolejny szlak papieski: https://pl.wikipedia.org/wiki/Szlak_Papieski#Kolejowy_Szlak_Jana_Paw%C5%82a_II, prosi OU o zapoznanie się z informacjami w nim zawartymi, m.in. skąd się wzięła nazwa tego szlaku i czy nadal jest odwiedzany przez turystów. Warto, aby TL zwrócił uwagę by uczestnicy OU nawigując po stronie Wikipedii przejrzyli przypisy i bibliografię, która znajduje się pod hasłem. Dzięki niej UO mogą poszerzać swój zakres wiedzy na interesujący je temat.

Inne linki do wykorzystania w tym ćwiczeniu:

<https://www.visitmalopolska.pl/sacrum/Strony/sciezkami-jana-pawla-ii-w-krakowie-30.aspx>

<https://www.krakow.pl/instcbi/1220,,842,1,wyszukiwarka.html>

<http://www.pociag-papieski.pl/#>

<http://www.atrakcjewadowice.pl/>

VII. SPECYFIKA SZKOLENIA W ZALEŻNOŚCI OD RODZAJU GRUPY WIEKOWEJ LUB SPOŁECZNO-ZAWODOWEJ, DO KTÓREJ SZKOLENIE JEST SKIEROWANE

	Grupa / uczestnicy	Specyfika szkolenia (metodyka, język, ćwiczenia, oprogramowanie itp.) (jeśli dotyczy)
1.	18-34 lat	Uczestnicy w tym wieku zwykle nie mają osobistych wspomnień z JP2, papież Polak to dla nich już postać „historyczna” – trzeba to uwzględnić

		w ćwiczeniach wprowadzających
2.	35-43 lat	Nie dotyczy
3.	44-65 lat	Ta grupa może być najbardziej zainteresowana szkoleniem
4.	>65 lat	Ta grupa wiekowa może być najbardziej zainteresowana szkoleniem
5.	Osoby z niskim wykształceniem	Nie dotyczy
6.	Osoby o niskich dochodach	Nie dotyczy
7.	Osoby mieszkające na wsi	Nie dotyczy

VIII. PYTANIA DO ANKIETY BADAJĄCEJ PRZYROST KOMPETENCJI UCZESTNIKÓW SZKOLENIA

- Kolejowy szlak papieski jest obecnie dostępny dla turystów
 - tak
 - nie
- Znając cytaty, fragment z homilii Jana Pawła II, całość wypowiedzi znajdziemy:
 - na stronie Centrum Myśli Jana Pawła II
 - w Zintegrowanej Bazie Tekstów Papieskich
- Dokładne daty z życia Karola Wojtyły znajdziemy
 - na WIKIJP2
 - w Mediatece
- Na omawianych stronach poświęconych nauczaniu Jana Pawła II można powiększyć wielkość czcionki
 - tak
 - nie

Prawidłowe odpowiedzi: 1b, 2b, 3a, 4a

IX. LISTA ZAGADNIEŃ OMÓWIONYCH NA SZKOLENIU

- Zasoby portalu Centrum Myśli Jana Pawła II – wyszukiwanie treści, materiałów źródłowych online
- Internetowa encyklopedia WIKIJP2
- Biblioteka i mediateka poświęcona papieżowi-Polakowi – korzystanie z zasobów YouTube
- Zintegrowana Baza Tekstów Papieskich

5. Turystyczne szlaki związane z Karolem Wojtyłą – wędrówki online, zwiedzanie obiektów sakralnych

X. MATERIAŁY DYDAKTYCZNE DLA UCZESTNIKÓW

1. Prezentacja Power Point do wyświetlenia uczestnikom w czasie szkolenia
2. Prezentacja Power Point, z logo Unii Europejskiej i Funduszy Europejskich w wersji czarno-białej, do wydrukowania dla uczestników jako materiały.
3. Materiały typu „jeśli chcesz wiedzieć więcej”:
 - Muzeum Dom Rodzinny Św. Jana Pawła II w Wadowicach – muzeum <https://domjp2.pl/o-muzeum/> :
 - Szlak Karola Wojtyły w Wadowicach – do zwiedzania także z aplikacją mobilną <https://www.it.wadowice.pl/do-pobrania/aplikacje-mobilne/szlak-karola-wojtyly-1.html>

Scenariusz dostępny na licencji Creative Commons: Uznanie autorstwa 3.0. Polska. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego i autorów. Zezwala się na dowolne wykorzystanie materiałów w tym utworów, tworzenia i rozpowszechniania ich kopii w całości lub we fragmentach, wprowadzania zmian i rozpowszechniania utworów zależnych - pod warunkiem zachowania niniejszej informacji licencyjnej i wskazania autorów oraz FRSI jako właścicieli praw do tekstu. Tekst licencji dostępny na stronie: <https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/pl/>.